

Pulmoner Emboli

Pulmoner Hemoraji

Pulmoner Ödem

Yrd. Doç. Dr. Ali Ertuğ Arslanköylü
Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD
Çocuk Yoğun Bakım Ünitesi

PULMONER EMBOLİ

Patofizyoloji

- Virchow triadı:
  1. Endotel hasarı
  2. Staz
  3. Hiperkoagülobilite

PULMONER EMBOLİ

Patofizyoloji

- Alt ekstremitte
- Üst ekstremitte
- Sağ kalp
- Pelvis
- Renal venler

PULMONER EMBOLİ

Patofizyoloji

Pulmoner fonksiyonlarının bozulmasının nedenleri:

- İnflamatuar mediatörlerin kapiller permeabilite ve surfaktan üretimi üzerine etkisi
- Doğrudan damar tıkanıklığının etkisi

PULMONER EMBOLİ

Epidemiyoloji

Üçüncü basamak sağlık merkezlerinde:

- 0.07/10.000
- 5.3/10.000

Ani veya beklenmedik ölüm (1 ay-13 yaş)

- %0.05

Risk Faktörleri

- Santral venöz kateter
- Malignansiler
- Kardiyak cerrahi
- Büyük cerrahiler
- Enfeksiyon ve sepsis
- Konjenital protrombotik hastalıklar
- Nefrotik sendrom
- Travma

Klinik

- Dispne
- Plöretik göğüs ağrısı
- Öksürük
- Hemoptizi
- Takipne
- Raller
- Taşikardi
- 4. kalp sesi
- S2'nin belirginleşmesi

Tanısal testler

- Akciğer grafisi
- EKG
- D-Dimer
- Venöz ultrasonografi
- EKO
- Ventilasyon/Perfüzyon (V/Q) sintigrafisi
- Pulmoner anjiyografi (altın standard)
- MR Anjiyografi
- Spiral BT
- BT Anjiyo

Tanısal testler

D-dimer

- Pıhtıdaki çapraz bağlı fibrinin yıkımı ile oluşur.
- PE hastalarda yüksek oranda pozitiftir.
- D-dimerin negatif olması pulmoner emboli olmadığını düşündürür.

Tanısal testler

Venöz ultrasonografi

- Venöz tromboz tanısında venografinin yerini almıştır.
- Venöz ultrasonografide DVT saptanması PE belirti ve bulgularının varlığında tedavinin başlaması için yeterlidir.

Tanısal testler

Ekokardiyografi

- Sağ ventrikül disfonksiyonu

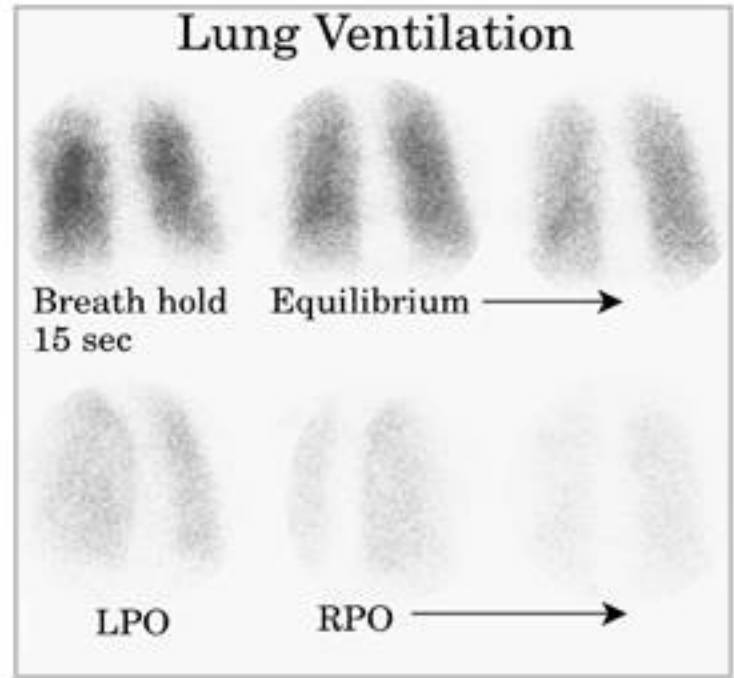
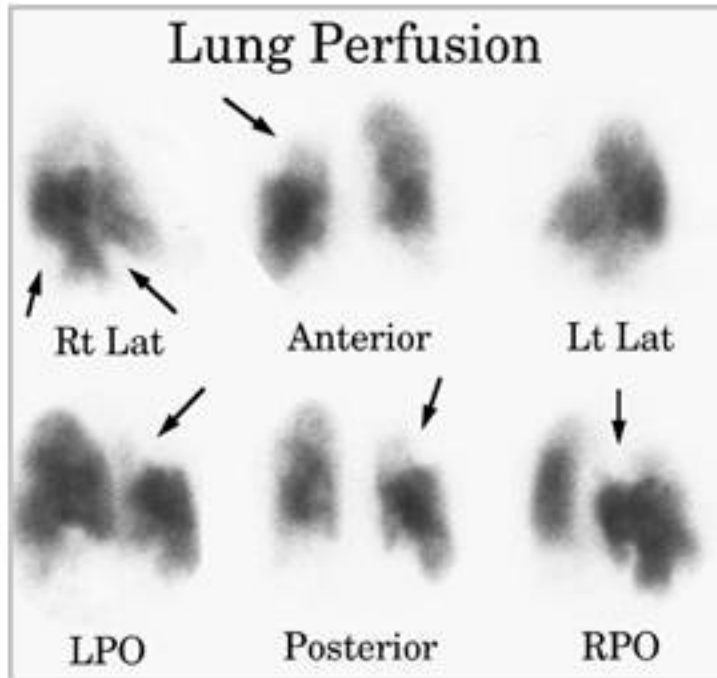
Tanısal testler

Ventilasyon/perfüzyon sintigrafisi

- Sensitivitesi yüksek
- Normal → PE yok

Ventilasyon/Perfüzyon sintigrafisi

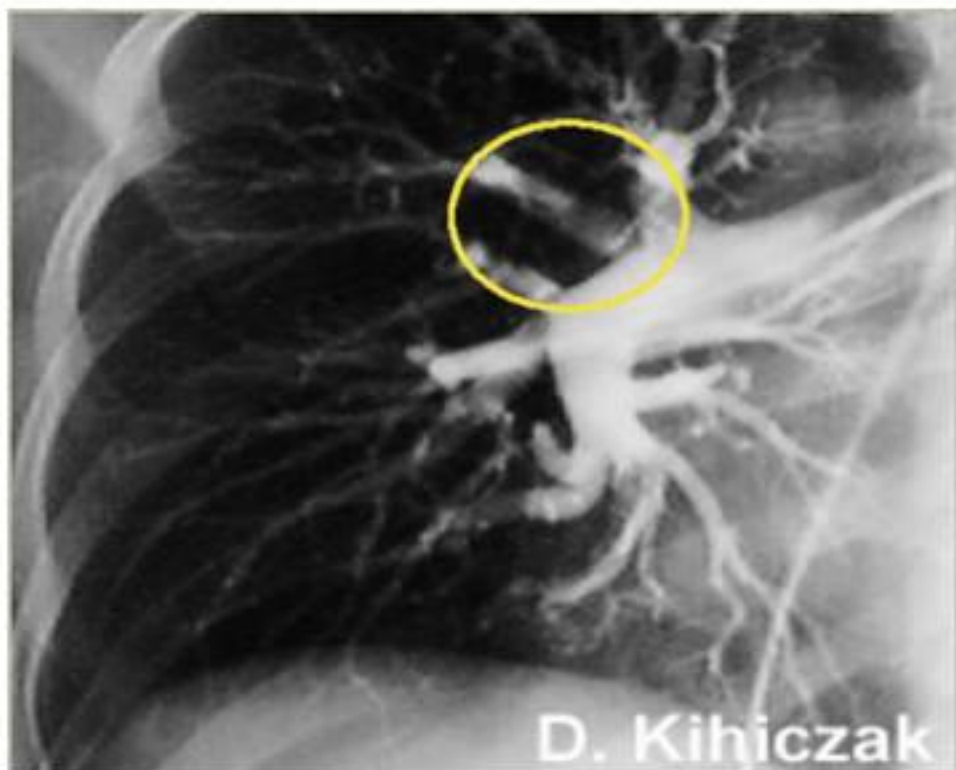
Tanısıl testler

Pulmoner anjiografi

- Tanıda altın standard

Pulmoner anjiografi

D. Kihiczak

Tanısal testler

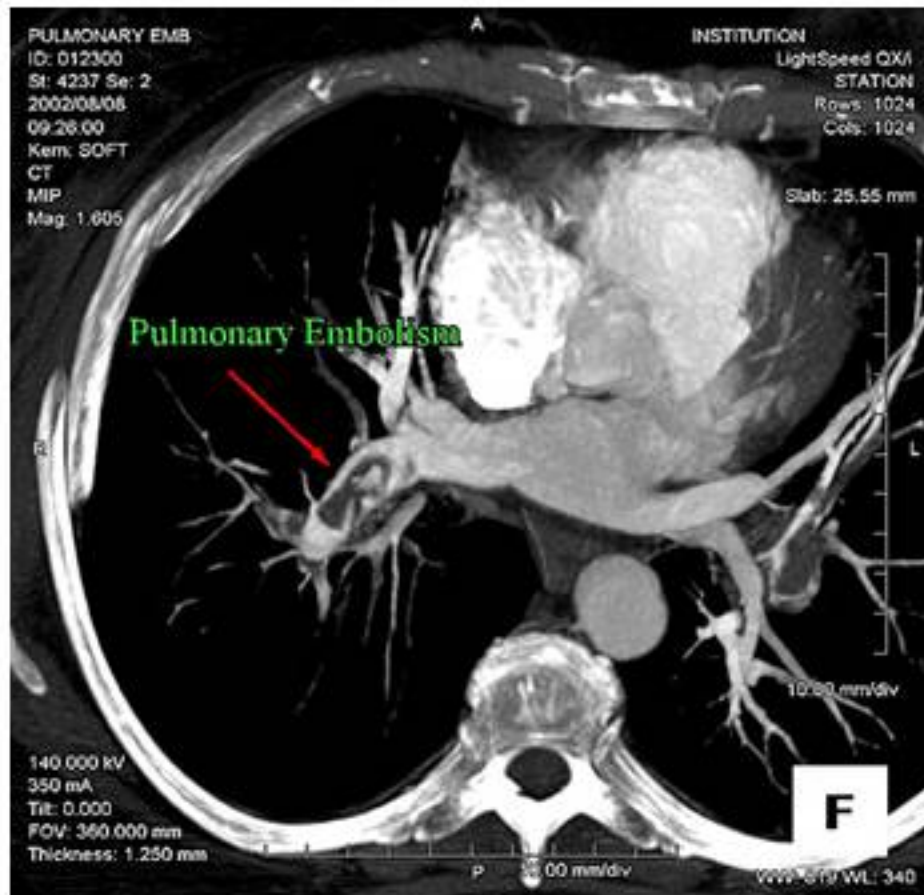

MR Anjiografi

Kontrastlı Spiral BT

- Spesitiviteleri özellikle büyük lobar veya segmental embolilerde yüksek

MR Anjiyografi

Kontrastlı Spiral BT

Tanısal testler

BT Anjiografi

- Birçok acil serviste bulunduğundan PE tanısında altın standard olmasına çalışılmakta

Tedavi

Heparin

- 75-100 ünite/kg iv bolus 10 dk
- 20 ünite/kg saat infüzyon
- PTT 60-85 sn
- 7-14 gün

Oral antikoagülan tedavi (Kumarin)

- 3-6 ay

Tedavi

Düşük molekül ağırlıklı heparin

Enoksaparin

- >2 ay 1 mg/kg sk bid
- <2 ay 1.5 mg/kg sk

Tedavi

Düşük molekül ağırlıklı heparin avantajları:

- Devamlı infüzyon yerine günde 2 kez sk
- Hastanın kendisi uygulayabilir
- PTT kontrolü gerekmez

Tedavi

Trombolitik tedavi

- Doku plazminojen aktivatörü
- Komplikasyon yüksek
- Güvenilir değil

Komplikasyonlar

- Mortalite %2.2

PULMONER HEMORAJI

Pulmoner Hemoraji Nedenleri

---

1. Yabancı cisim aspirasyonu
2. Enfeksiyonlar
3. Kistik fibrozis
4. Bronşiektazi
5. Tüberküloz
6. Travma

Pulmoner Hemoraji Nedenleri

---

7. Kardiyak nedenler (KKH, PHT)
8. Tümörler (Adenoma, karsinoid, arteryovenöz fistül)
9. Kanama diatezleri
10. Pulmoner renal sendromlar (Goodpasture sendromu, SLE, Wegener granülomatozis, mikroskobik polianjitis, HSP)
11. İdiyopatik pulmoner hemosiderozis

Pulmoner Hemoraji Belirti ve Bulguları

- Hemoptizi
- Dispne
- Takipne
- Öksürük
- Hışıltı
- Hemotokrit ↓
- Retikülosit ↑

Tanı

- Akciğer grafisi
- BT
- Bronkoskopi (**Altın standard**), BAL

-
-
- İnfantlarda hemosiderin yüklü makrofajların aktif kanamadan 50 saat sonrasına kadar tespit edilemedikleri ve kanamadan 5 gün sonra pozitifliğin devam ettiği gösterilmiştir*.

*Sherman JM, Winnie G, Thomassen MJ, Abdulkarim FW, Boat TF. Time course of hemosiderin production and clearance by human pulmonary macrophages. *Chest* 1984;86:409-411

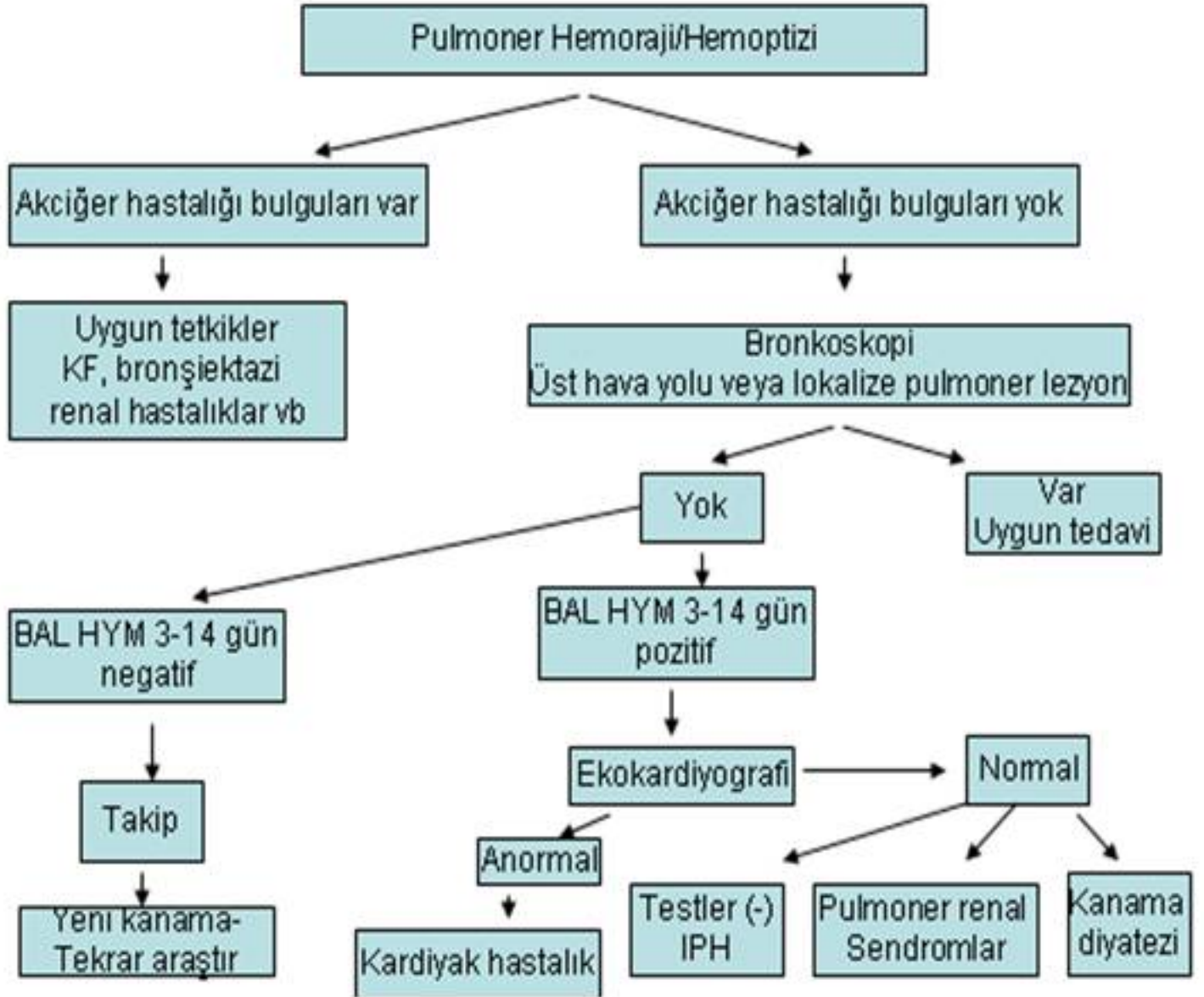

Ratlarda yapılan bir çalışmada ise hemosiderin yüklü makrofajların*:

- Kanamanın 3. günü görülmeye başladığı
- 6. gün en yüksek oranda görüldüğü
- 10. güne kadar yüksek oranda görülmeye devam ettiği
- Tamamen kaybolmasınının 1-2 ay sonra olduğu saptanmıştır.

*Epstein CE, Elidemir O, Colasurdo GN, Fan LL. Time course of hemosiderin production by alveolar macrophages in a murine model. *Chest* 2001;120:2013-2020.

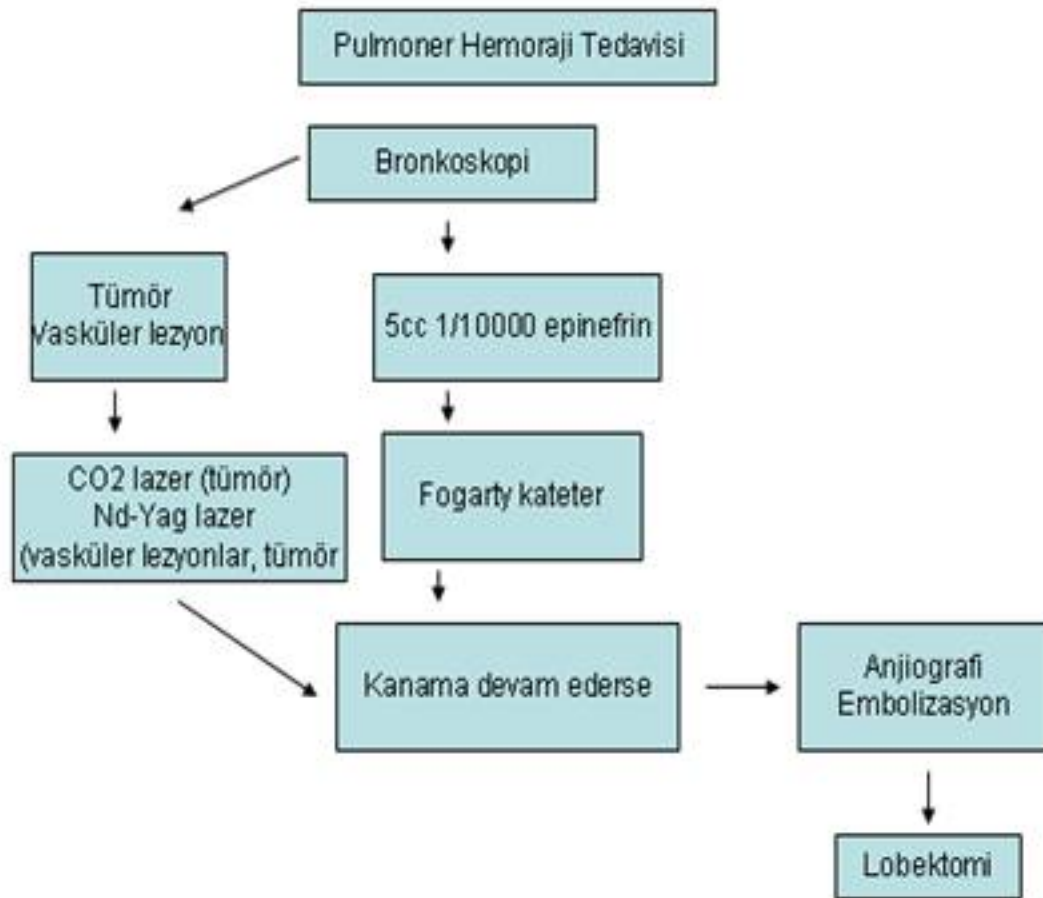

Tedavi

- Lokal vazokonstriktörler
- Bronş oklüzyonu
- Vasküler embolizasyon
- Lazer koagülasyon
- Lobektomi
- Sistemik ilaçlar (Koagülasyonun düzenlenmesi)

PULMONER ÖDEM

-
- Vasküler yataktaki sıvının büyük bir kısmının dolaşım dışına kapillerlerden çıktığı sistemik dolaşımın tersine akciğerde sıvı değişimi pulmoner arteriol, kapiller ve venuller boyunca olur.
  - Alveol ve endotel bazal membranları birbirine birleşik olduğundan gaz değişimi fazla miktarda sıvının damar dışına çıktığı intertsiyel pulmoner ödem durumlarında bozulmaz.
  - Ancak alveollerin içi sıvı ile dolduğunda oksijenizasyon ve CO_2 atılımı bozulmaktadır.

-
-
- Akciğerde sıvının biriktiği iki kompartman vardır.
  - Erişkinlerde intertsiyel alan birkaç yüz mililitre sıvı tutabilirken alveollerin içinde litrelerce sıvı birikebilir.
  - Bu durum, intertsiyel ödemin hızla kaybolmasına rağmen alveoler ödemin neden çok daha uzun sürede çekildiğini açıklamaktadır.

-
-
- Akciğerlerde intertsiyuma yerleşmiş olan jukstakapiller reseptörler ödem ile uyarılırlar ve solunum hızını arttıırırlar.
  - Bu nedenle pulmoner ödem tedavisi sırasında oksijen ve pozitif basınçlı ventilasyon ile hipoksemi düzeltilmesine rağmen takipne devam etmektedir.

Pulmoner ödem neden olan patofizyolojik mekanizmalar

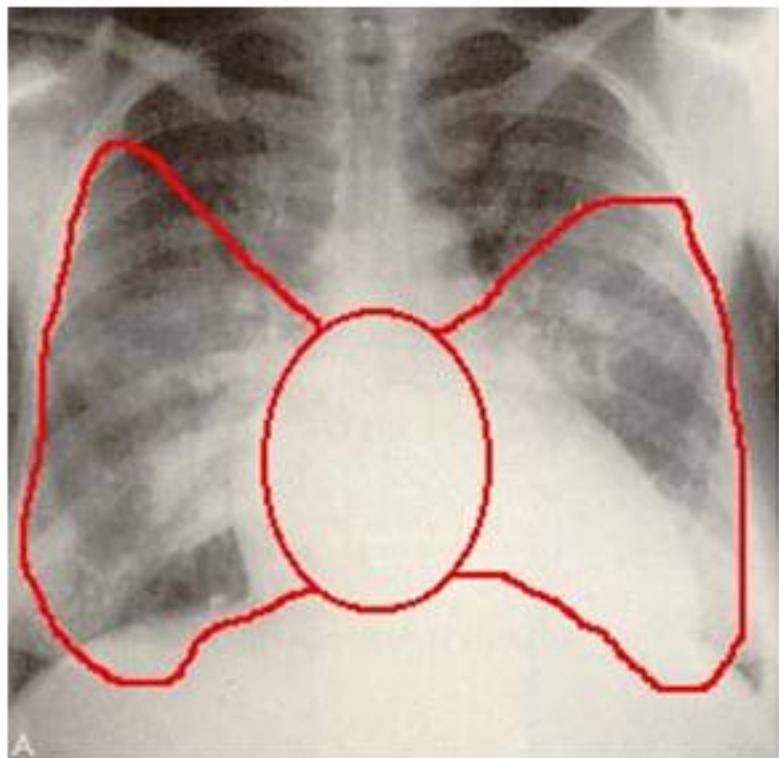
1. Transvasküler basınç gradientlerinin artması (Konjestif kalp yetmezliği)
2. Akciğer kan damarlarının geçirgenliğinin artması ve kaçak oluşması (ARDS)

Pulmoner ödem

Belirti ve bulguları

- Solunum sıkıntısı
- Göğüs ağrısı
- Öksürük
- Köpüklü pembe balgam
- Takipne
- Hızlı ve zayıf nabız
- Solukluk ve siyanoz
- Krepitan raller
- Hışıltı

Pulmoner ödemın temizlenmesi mekanizmaları

- Akciğerin alveol içindeki sıvıyı temizleme kapasitesi hastanın O₂ gereksinimi ve ventilasyon süresi gibi prognostik parametreleri ile doğru orantılıdır.
- Alveoler sıvının temizlenmesi distal akciğer epitelinde Na⁺'un Cl⁻ ve su ile aktif transportu ile sağlanır.

Pulmoner ödemın temizlenmesi mekanizmaları

- İnsanların alveoler sıvı temizleme kapasitesi yaklaşık %25/saat'tir.

Bu işlemin yapılabilmesi için :

1. Hücrelerin apikal membranları üzerinde Na^+ geçirgen iyon kanalları,
2. Bazolateral membran üzerinde Na^+/K^+ ATPase pompaları
3. İnterselüler tight junctionların olması gerekmektedir.

Pulmoner ödemın temizlenmesi mekanizmaları

- Solunum epitelinde aktif Na^+ transportunun yetersiz veya anormal olmasının, alveol içine sıvı dolmasında patojenik rol oynar
- Prematüre infantların epitelyal Na^+ transportları immatür olduğundan fetal akciğer sıvısı temizlenemez ve sürfaktanın da yetersiz olması nedeniyle yenidoğanın respiratuar distress sendromu gelişir.

TEDAVİ

Hipokseminin düzeltilmesi

- *FiO_2 ↑*
- *Tranpulmoner basınçlar ↑*

TEDAVİ

Alveole geçen sıvı miktarının azaltılması

- Altta yatan nedenin düzeltilmesi
- Konjestif kalp yetmezliği:

İnotropolar

Diüretikler

Morfin

Vazodilatörler

TEDAVİ

- **Diüretik (Furosemid)**
- Sistemik venöz kapasite ↑
- Diürez indüksiyonu ?
- **Furosemid anürik hastalarda da yararlıdır!!**

TEDAVİ

- Artmış geçirgenliğe bağlı pulmoner ödem tedavisinde etkinliği kanıtlanmış bir yöntem yok
- Düşük doz kortikosteroid ?
- Aktive protein C ?

TEDAVİ

Tedavi edilen akciğerin hasarını azaltmak

- *Yüksek konsantrasyonda O₂*
  - *Uygunsuz mekanik ventilasyon*
  - *Akciğerlerin aşırı genişlemesi*
-
- *Akciğer koruyucu mekanik ventilasyon stratejileri*

TEDAVİ

Alveol içindeki sıvının temizlenmesinin artırılması

- *Hayvan deneylerinde eksojen katekolaminler etkili*
- *Büyüme faktörleri, sitokinler ve steroidler normal akciğerde etkili*